

Հավելված N 5
ՀՀ կառավարության 2026 թվականի
հոկտեմբերի 8-ի N 1464-Ն որոշման

«Հավելված N 30
ՀՀ կառավարության 2019 թվականի
օգոստոս 8-ի N 1025-Ն որոշում

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԵՎ
ՀՐԴԵՀԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ**

ՍՏՈՒԳԱԹԵՐԹ

ՀԵՂՈՒԿ, ԲՆԱԿԱՆ ԳԱԶԵՐԻ ՊԱՀԵՍՏՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1. ՏԻՏՂՈՍԱԹԵՐԹ

Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի (ՔՏՀԱՏՄ)
ստորաբաժանման անվանումը,

հեռախոսահամարը, գտնվելու վայրը

ՔՏՀԱՏՄ-ի ծառայողի պաշտոնը,

ազգանուն, անուն, հայրանուն

ՔՏՀԱՏՄ-ի ծառայողի պաշտոնը,

ազգանուն, անուն, հայրանուն

ՔՏՀԱՏՄ-ի ծառայողի պաշտոնը,

ազգանուն, անուն, հայրանուն

Ստուգման սկիզբը (ամսաթիվը)՝ _____ 20 թ.

ավարտը _____ 20 թ.

Տնտեսավարող սուբյեկտի անվանումը,

Հ Վ Հ Հ

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Պետական ռեգիստրի գրանցման համարը, ամսաթիվը

Տնտեսավարող սուբյեկտի գտնվելու վայրը (բնակության վայր), կայքի, էլեկտրոնային փոստի հասցեները

(հեռախոսահամարը)

Տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարի կամ լիազորված անձի ազգանունը, անունը, հայրանունը

(հեռախոսահամարը)

Ստուգման հանձնարարագրի համարը՝ _____ տրված՝ _____ 20 _____ թ.

Ստուգման նպատակը, պարզաբանման ենթակա հարցերի համարները՝ _____

2. ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ՀԵՂՈՒԿ, ԲՆԱԿԱՆ ԳԱԶԵՐԻ ՊԱՀԵՍՏՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

NN ը/կ	Հարցեր	Այո	Ոչ	Զ/Պ	Կշիռ	Հղումներ նորմատիվ իրավական ակտերին	Ստուգման տեսակը	Մեկնաբա- նություն
1	Շենքերին, շինություններին, տարածքներին ներկայացվող հրդեհային անվտանգության պահանջներ							
1	Շինարարական հիմնատարները մշակված (տոգորված) են հրապաշտպան լուծույթով կամ պատվածքով և գտնվում են մշակման (տոգորման) ներգործության ժամկետների մեջ				8	«1», բաժին I, գլուխ 3, կետ 27	1,2,3	
2	Պահեստների և բազաների ներքին երկաթուղային գծանցները և անցումները ունեն համատարած տախտակում՝ հրշեջ ավտոմեքենաների ազատ երթևեկության համար				9	«1», բաժին I, գլուխ 3, կետ 19	2	
3	Սանդղաբազուկների տակ գտնվող տարածքները ազատ են՝ չեն օգտագործվում առարկաների պահման համար				8	«1», բաժին I, գլուխ 3, կետ 31, ենթակետ 10	2	
4	Արտաքին հրշեջ սանդուղքները գտնվում են սարքին վիճակում				9	«1», բաժին I, գլուխ 3, կետ 32	2	
5	5 հա և ավելի չափերի բազաների (պահեստների) տարածքները հրշեջ ավտոմեքենաների համար ապահովված են ոչ պակաս, քան երկու մուտքով				8	«2», կետ 5.36	2	
6	Ավտոմոբիլային մուտքի դարպասների լայնությունը պակաս չէ 4,5 մետրից				9	«2», կետ 5.37	2	
7	Բնակելի, հասարակական և արտադրական նշանակության շինություններից մինչև գազի պահեստի նորմերով պահանջվող հակահրդեհային միջտարածությունները պահպանված են				9	«3», կետ 192 աղյուսակ 9	2	I*
8	Օբյեկտի տարածքում գտնվող շինությունները ապահովված են հրշեջ ավտոմեքենաների մոտեցման ճանապարհներով				9	«1», բաժին I, գլուխ 3, կետ 15	2	
9	Գազի բալոնները պաշտպանված են արևի ճառագայթների անմիջական ազդեցությունից				8	«1», բաժին VI, գլուխ 27, կետ 333	2	

10	Էլեկտրամատակարարումն անջատող սարքերը (անջատիչները) գտնվում են պահեստից դուրս				10	«1», բաժին VI, գլուխ 27, կետ 341	2	
11	Էլեկտրամատակարարումն անջատող սարքերը (անջատիչները) տեղադրված են չայրվող պատի կամ առանձին հենարանի վրա				10	«1», բաժին VI, գլուխ 27, կետ 341	2	
12	Էլեկտրամատակարարումն անջատող սարքերը տեղադրված են պահարանի մեջ				10	«1», բաժին VI, գլուխ 27, կետ 341	2	
13	Պահեստային շինությունում չի օգտագործվում գազային կամ էլեկտրաջեռուցիչ սարքեր				9	«1», բաժին VI, գլուխ 27, կետ 342	2	
14	Ա և Բ կարգի սենքերի արտաքին պատող կոնստրուկցիաները դյուրանետ են				9	«10», կետ 5.9	2	II*
15	Բեռնման և բեռնաթափման կառամատույցները ապահովված են տարակենտրոնացված երկու սանդուղքով կամ թեքամուտքով				9	«4», կետ 5.14	2	
II	Հեղուկացված ածխաջրածնային գազերի գազամբարային և բալոնային կայանքներ							
16	Ցանկապատի արտաքին կողմից 10մ լայնությամբ հակահրդեհային գոտին պահպանված է				9	«3», կետ 211	2	
17	Երկաթուղային շարժակազմի կազմատման համար, փակուղու կողմից նախատեսված է 20 մետրից ոչ պակաս երկարությամբ լրացուցիչ ուղիղ հատված				9	«7», կետ 10.3.6	2	
18	Ավտոտրանսպորտի վթարային տարահանման նպատակով 500 խմ և ավելի տարողությամբ գազամբարների համար նախատեսված է ապակենտրոնացված ոչ պակաս, քան երկու ելքեր				9	«7», կետ 10.3.7	2	
19	Ավտոցիստեռների և գազաբալոնային ավտոմոբիլների լցավորման աշտարակների միջև նախատեսված է ոչ պակաս, քան 6 մ լայնությամբ միջանցիկ երթանց				9	«7», կետ 10.3.9	2	
20	Ստորգետնյա առանձին գազամբարների միջև լուսանցային հեռավորությունը պակաս չէ հարակից գազամբարի տրամագծի կեսից, բայց ոչ պակաս 1 մետրից				9	«7», կետ 10.5.7	2	

21	Ավտոմեքենաներով ստացվող գազի դատարկման համար նախատեսված են դատարկման աշտարակներ			9	«7», կետ 10.4.3	2	
22	Գազամբարների վրա տեղադրված են ապահովիչ կափույրներ			9	«7», կետ 10.6.8	2	
23	Գազամբարներից գազի հեռացումը կատարվում է արտանետման խողովակների միջոցով՝ գազամբարից ոչ պակաս, քան 3 մետր բարձրության վրա			9	«7», կետ 10.6.8	2	
24	Խմբակային բալոնային կայանքները տեղակայված են շենքերից ու կառուցվածքներից թույլատրելի հեռավորությունների վրա			9	«3», կետ 202 աղյուսակ 7	2	III*
25	Շինությունից դուրս տեղադրվող բալոնային կայանքները տեղադրված են բացվածքներից ոչ պակաս, քան 1 մ հեռավորությունների վրա			9	«3», կետ 205	2	
26	Հեղուկացված գազերի գործարանային պատրաստվածության գազամբարները տեղադրված են ստորգետնյա՝ յուրաքանչյուրը 25 խմ տարողությամբ, բայց ոչ ավել, քան 100 խմ ընդհանուր ծավալով			9	«3», կետ 218	2	
27	Վերգետնյա տեղադրված գազամբարների միջև հեռավորությունը ընդունված է ամենամեծ գազամբարի երկարությանը հավասար, սակայն պակաս չէ 10 մետրից			9	«3», կետ 223	2	
28	Վերգետնյա գազամբարների յուրաքանչյուր խումբ իր պարագծով պարփակված է թմբապատով կամ ոչ պակաս, քան 1 մ բարձրությամբ չայրվող նյութերից պատրաստված գազաանթափանց ցանկապատով			9	«3», կետ 224	2	
III	Տարահանման ճանապարհներ						
29	Տարահանման ճանապարհների պատերը և առաստաղները երեսապատված են չայրվող շինանյութով			9	«1», բաժին I, գլուխ 3, կետ 41, ենթակետ 3	2	
29.1	Տարահանման ճանապարհները ազատ են՝ ապահովված է մարդկանց անարգել տեղաշարժը			9	«1», բաժին I, գլուխ 3, կետ 41, ենթակետ 2	2	
30	Տարահանման ելքերի դռները բացվում են դեպի դուրս			9	«1», բաժին I, գլուխ 3, կետ 40	2	
31	Շենքից տարահանման ելքերի քանակը պակաս չէ 2-ից, եթե դրանում տեղավորված են սենքեր, որոնք պետք է ունենան ոչ պակաս, քան տարահանման երկու ելք			9	«5», կետ 57	2	IV*

32	Նկուղային (ցոկուլային) հարկերից, որի սենքերում օգտագործվում կամ պահվում են այրվող նյութեր, առաջին հարկի սենքեր տանող սանդուղքների առջև կառուցված է հրդեհի դեպքում օդի ճնշումով 1-ին տեսակի նախամուտք-անցախուց				9	«5», կետ 126	2	
33	Նկուղային (ցոկուլային) հարկերում վերելակների առջև կառուցված են հրդեհի դեպքում օդի ճնշմամբ նախամուտք-անցախուց				9	«5», կետ 130	2	
IV	Էլեկտրասարքավորումներին ներկայացվող հրդեհային անվտանգության պահանջներ							
34	Հրդեհավտանգ հիմնատարրերով տանիքների վրայով օդային էլեկտրահաղորդման գծեր և արտաքին էլեկտրագծեր անցկացված չեն				9	«1», բաժին I, գլուխ 4, կետ 47	2	
34.1	Էլեկտրասարքավորումները մոնտաժվել և շահագործվում են էլեկտրական սարքավորումների տեղակայման կանոնների համաձայն				9	«1», բաժին I, գլուխ 4, կետ 45	2	
34.2	Տարահանման ճանապարհներին մոնտաժված են վթարային լուսավորության լուսատուներ և ելք ցույց տվող ցուցանակներ				9	«1», հավելված 1, գլուխ 2, կետ 10, «12», գլուխ 6, կետեր 208, 212, 231	2	
34.3	Տարածքն ապահովված է շանթարգելման համակարգով				10	«1», բաժին I, գլուխ 4, կետ 211	2	
V	Ջեռուցման և օդափոխման համակարգերին ներկայացվող հրդեհային անվտանգության պահանջներ							
35	Ջեռուցման սարքերից մինչև վառողունակ գույքը պահպանված է 0,7 մետրից ոչ պակաս հեռավորություն				8	«1», բաժին I, գլուխ 5, կետ 65	2	
36	Օդափոխիչ համակարգի ինքնաշխատ անջատման սարքավորումները գտնվում են սարքին վիճակում				9	«1», բաժին I, գլուխ 5, կետ 68	2	
37	Այրման արգասիքների թափանցումը սենքեր կանխելու նպատակով օդատարերի վրա տեղադրված են հրակասեցնող կափույրներ				9	«6», կետ 7.11.1, ենթակետ ա	2	
38	Շենքի միջանցքներում տեղակայված է հակաձխային պաշտպանության համակարգ				9	«6», գլուխ 8, կետ 8.2, ենթակետ ա	2	
39	Բնական լուսավորություն չունեցող յուրաքանչյուր սենքում (հասարակական կամ վարչակենցաղային), եթե այն նախատեսված է մարդկանց				9	«6», գլուխ 8, կետ 8.2,	2	

	զանգվածային ներկայության համար, և 55մ ² ու ավել մակերեսով այրվող նյութերի պահման կամ օգտագործման համար նախատեսված աշխատատեղերով սենքում տեղակայված է հակաձխային պաշտպանության համակարգ					ենթակետ դ		
39.1	Պահեստային սենքերը չունեն պատուհաններ՝ ծխահեռացման առկայության դեպքում				9	«4», գլուխ 6, կետ 6.7, պարբերություն 2-րդ	2	
VI	Հակահրդեհային ջրամատակարարման ցանցեր							
40	Շինություններին (այդ թվում՝ նաև հակահրդեհային ջրամատակարարման աղբյուրներին) հրշեջ փրկարարական ուժերի և միջոցների մոտեցումը ստուգվողի կողմից փակված չէ				10	«5», կետ 148	2	
41	Արտաքին հրդեհաշիջման համար օբյեկտների տարածքում կամ դրանց մոտակայքում (200 մ շառավղով) նախատեսված է առնվազն 1 հրշեջ հիդրանտ կամ նվազագույնը 54 մ ³ տարողությամբ հակահրդեհային ջրավազան				10	«11», գլուխ 5, կետեր 29, 45, գլուխ 11, կետ 602 և գլուխ 12, կետ 713	2	
42	500 մ ³ -ից ավելի ծավալով պահեստային շենքերը սարքավորված են հրշեջ ծորակներով կահավորված ներքին հակահրդեհային ջրացանցով այնպես, որ յուրաքանչյուր կետ ցողվի 2X2,5 լ/վրկ ջրի շիթով				9	«8», կետ 61 աղյուսակ 2	2	
42.1	Հակահրդեհային ջրամատակարարման ցանցի վրա տեղակայված հրշեջ ծորակները համալրված են փողակով և փողրակով				10	«1», բաժին I, գլուխ 6, կետ 76	2	
43	Շենքում տեղադրված 12 և ավելի հակահրդեհային ծորակների առկայության դեպքում ներքին հակահրդեհային ջրագիծը միացված է արտաքին օղակավորված ջրագծի տարբեր տեղամասերին երկու մուտքագծով				9	«8», կետ 101, ենթակետ 1	2	
VII	Հրդեհի ազդանշանման և հրդեհաշիջման համակարգեր							
44	Կախված մակերեսի չափերից պահեստները սարքավորված են հրդեհաշիջման ինքնաշխատ համակարգով				9	«1», գլուխ 7 կետ 81	2	V*
45	Գազի պահեստները և վարչական շենքերը սարքավորված են հրդեհի ազդանշանման ինքնաշխատ համակարգով				9	«1», բաժին I, գլուխ 7, կետ 81	2	V*

46	Հակահրդեհային ինքնաշխատ համակարգերը մոնտաժված են նորմերին համապատասխան և գտնվում են սարքին վիճակում				9	«1», բաժին I, գլուխ 7, կետեր 81, 100	2	
47	Հակահրդեհային ինքնաշխատ համակարգերից հրդեհի տագնապի ազդանշանը փոխանցվում է լիազոր մարմնին				9	«1», բաժին I, գլուխ 7, կետ 81	2	
VIII	Հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներ							
48	Օբյեկտն ապահովված է հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներով				10	«1», բաժին VIII, կետ 504	1;2	VI*
49	«Ա», «Բ», «Վ» կարգի շինություններում կրակմարիչները տեղադրված են հրդեհի հնարավոր օջախներից 30 մետրից ոչ ավելի հեռավորության վրա				9	«1», բաժին VIII, կետ 512	2	
IX	Տեխնիկական անվտանգության ապահովում							
50	Առկա է արտադրական վտանգավոր օբյեկտը արտադրական վտանգավոր օբյեկտների ռեեստրում գրանցման վկայականը				10	«9», հոդված 19, մաս 1, կետ ժդ	1	
51	Արտադրական վտանգավոր օբյեկտում առկա է տեխնիկական անվտանգության ամենամյա փորձաքննության դրական եզրակացությունը				10	«9», հոդված 11, մաս 6, հոդված 19, մաս 1, կետ ժբ	1	
52	Առկա է արտադրական վտանգավոր օբյեկտի տեխնիկական անվտանգության վկայագիրը				10	«13», բաժին I, գլուխ 2, կետ 3	1,2	

3. ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Նախավերջին սյունակում

- 1 - փաստաթղթային ստուգում
2 - ակնադիտարկում
3 - լաբորատոր ստուգում

1.	«Այո»-այո, առկա է, համապատասխանում է, բավարարում է	V		
2.	«Ոչ»-ոչ, առկա չէ, չի համապատասխանում, չի բավարարում		V	
3.	«Զ/պ»-չի պահանջվում, չի վերաբերում			V

I* - Բնակելի, հասարակական և արտադրական նշանակության շինություններից մինչև հեղուկ գազի պահեստ նորմերով պահանջվող հակահրդեհային միջտարածությունները.

NN ը/կ	Շենքեր, սենքեր և հաղորդակցուղիներ	Լուսանցային հեռավորությունը ՀԱԳ գազամբարներից, մ									Հեռավորությունը ՀԱԳ օգտագործող սենքերից, կայաններից,մ	Հեռավորությունը լիցքավորված բալոնների պահեստից ընդհանուր տարողությամբ, խմ	
		Վերգետնյա գազամբարներ				Ստորգետնյա գազամբարներ							
		Ընդհանուր տարողության դեպքում, խմ											
		20-ից ավել մինչև 50 ներառ.	բարձր 50-մինչև 200	բարձր 50 մինչև 500	բարձր 200 մինչև 8000	բարձր 50 մինչև 200	բարձր 50 մինչև 500	բարձր 200 մինչև 8000					
		Մեկ գազամբար, առավելագույն տարողությունը, խմ											
		պակաս 25	25	50	100	մեծ 100 մինչև 600	25	50	100	մեծ 100 մինչև 600		մինչև 20	բարձր 20
1.	Բնակելի, հասարակական, վարչական, կենցաղային, արտադրական շենքեր,	70 /30/	80 /50/	150 /100/**	200	300	40 /25/	75 /55/**	100	150	50	50 (20)	100 (30)

	ավտոտնակներ և բաց կանգառներ*												
2.	Վերգետնյա կառուցվածքներ և հաղորդակցուղիներ (էստակադներ, ջերմատարներ և այլն) բնակելի շենքերի օժանդակ կառույցներ	30 /15/	30 /20/	40 /30/	40 /30/	40 /30/	20 /15/	25 /15/	25 /15/	25 /15/	30	20 /15/	20 /20/
3.	Ստորգետնյա հաղորդակցուղիներ (բացի ԳԼԿ տարածքի գազատարերը)	Ցանկապատի սահմաններից դուրս, ըստ համապատասխան գործող շինարարական նորմերի											
4.	ԷԼԳ, ՏԵ, բաժանարար սարքեր	Ըստ ՀՀ կառավարության 21.04.2023 թ. էլեկտրատեղակայանքների սարքվածքի կանոնները հաստատելու մասին N 592-Ն որոշման											
5.	Վերգետնյա կառուցվածքներ և հաղորդակցուղիներ (էստակադներ, ջերմատարներ և այլն) բնակելի շենքերի օժանդակ կառույցներ	50	75	100***	100	100	50	75***	75	75	50	50	50
6.	Մերձատար երկաթուղիներ, կազմակերպությունների ճանապարհներ, երկաթուղիներ, I կարգի ավտոմոբիլային ճանապարհներ	30 /20/	30*** /20/	40*** /30/	40 /30/	40 /30/	20*** /15/***	25*** /15/***	25 /15/	25 /15/	30	20 /20/	20 /20/

- * Հեռավորությունը բնակելի և հասարակական շենքերից անհարժեշտ է ընդունել ինքնուրույն հարթակի վրա տեղադրված ՀԱԳ և այլ օբյեկտների համար՝ նշվածից ոչ պակաս, իսկ վարչական, կենցաղային, արտադրական շենքերից, կաթսայատներից, ավտոտնակներից - ըստ փակագծերում բերված տվյալների, բայց ոչ պակաս համապատասխան շենքերի ու կառուցվածքների համար աղյուսակ 10-ում նշվածներից:
- ** Թույլատրվում է մինչև 200 խմ ընդհանուր տարողությամբ ԳԼԿ գազամբարից հեռավորությունը կրճատել մինչև 70 մ՝ վերգետնյա կատարման դեպքում, ստորգետնյա՝ մինչև 35 մ, իսկ մինչև 300 խմ տարողության դեպքում - համապատասխանաբար 90 և 45 մ:
- *** Թույլատրվում է երկաթգծերից և ավտոմոբիլային ճանապարհներից (տող 5) հեռավորությունը մինչև 200 խմ ընդհանուր տարողությամբ, վերգետնյա ՀԱԳ գազամբարները կրճատել մինչև 75 մ, ստորգետնյա գազամբարները՝ մինչև 50 մ:
Հեռավորությունը կազմակերպության տարածքից դուրս անցնող մերձատար, ուղիներից և այլն (տող 6) մինչև ոչ ավել 100 խմ

ընդհանուր տարողությամբ ՀԱԳ գազամբարները թույլատրվում է կրճատել՝ վերգետնյա կատարման դեպքում մինչև 20 մ և ստորգետնյա կատարման՝ մինչև 15 մ, իսկ ուղիների և ճանապարհների կազմակերպությունների տարածքներով անցման դեպքում (կետ 6) այդ հեռավորությունները կրճատվում են մինչև 10 մ գազամբարների ստորգետնյա կատարման դեպքում:

4. Փակագծերում նշված հեռավորությունները տրված են արդյունաբերական կազմակերպությունների տարածքում տեղավորված ՀԱԳ գազամբարների և լիցքավորված բալոնների պահեստների համար:
5. Լիցքավորված բալոնների պահեստից մինչև արդյունաբերական և գյուղատնտեսական կազմակերպությունների շենքերը, ինչպես նաև արտադրական բնույթի կենցաղային սպասարկման կազմակերպություններն անհրաժեշտ է ընդունել ըստ փակագծերում բերված տվյալների:
6. Յուրաքանչյուրը 50 խմ միավոր տարողությամբ երկու գազամբարների տեղադրման դեպքում հեռավորությունը մինչև ԳԼԿ չվերաբերող շենքերը (բնակելի, հասարակական, արտադրական և այլն) թույլատրվում է կրճատել՝ վերգետնյա գազամբարների համար մինչև 100 մ (համապատասխան համաձայնեցումների և հիմնավորում-հաշվարկների առկայությամբ), ստորգետնյաների համար՝ մինչև 50 մ:
7. Հեռավորությունը գազամբարներից մինչև այն տեղերը, որտեղ միաժամանակ կարող են 800 մարդուց ավել գտնվել (մարզադաշտեր, շուկաներ, զբոսայգիներ, բնակելի տներ և այլն), ինչպես նաև մինչև դպրոցական և նախադպրոցական, սանատոր բուժման կազմակերպությունները անհրաժեշտ է ավելացնել 2 անգամ:
8. ԳԼԿ վառելիքալիցքավորման կետից նվազագույն հեռավորությունն անհրաժեշտ է սահմանել ըստ քաղաքաշինության բնագավառի օրենսդրական ակտերի պահանջների, այդ թվում՝ դիտարկելով հրդեհային անվտանգության նորմերը:

II* - Շինությունների պայթյունահրդեհավտանգավորության կարգը.

NN ը/կ	Շինության կարգը	Շենքերում և սենքերում գտնվող նյութերի բնութագիր
1.	«Ա» պայթյունահրդեհավտանգ	28°C-ից ոչ ավել բռնկման ջերմաստիճան ունեցող այրվող գազեր, դյուրավառ հեղուկներ՝ այն քանակությամբ, որ կարող են ստեղծել պայթյունավտանգ օդագազադուրշային խառնուրդներ, որոնց բռնկման ժամանակ շինությունում առաջանում է 5 կիլոպասկալը գերազանցող պայթյունի հաշվարկային ավելցուկային ճնշում: Ջրի, օդի, թթվածնի և միմյանց հետ փոխազդելիս պայթելու և այրվելու ընդունակ նյութեր այն քանակությամբ, երբ առաջանում է 5 կիլոպասկալը գերազանցող պայթյունի հաշվարկային ավելցուկային ճնշում:
2.	«Բ» պայթյունահրդեհավտանգ	28°C-ից ոչ ավել բռնկման ջերմաստիճան ունեցող այրվող փոշիներ կամ մանրաթելեր, այրվող հեղուկներ՝ այն քանակությամբ, որ կարող են ստեղծել պայթյունավտանգ փոշեօդային կամ օդադուրշային խառնուրդներ, որոնց բռնկման ժամանակ

		շինությունում, առաջանում է 5 կիլոպասկալը գերազանցող պայթյունի հաշվարկային ավելցուկային ճնշում:
3.	«Վ» հրդեհավտանգ	Դյուրավառ, այրվող և դժվար այրվող հեղուկներ, կոշտ այրվող և դժվար այրվող նյութեր: Նյութեր, որոնք ընդունակ են միայն այրվել ջրի, օդի թթվածնի կամ միմյանց հետ փոխազդելիս, պայմանով, որ այն շինությունները, որտեղ դրանք առկա են չեն պատկանում «Ա» կամ «Բ» կարգերին:
4.	«Գ»	Տաք, շիկացած կամ հալված վիճակում գտնվող չայրվող նյութեր, որոնց մշակումը ուղեկցվում է ճառագայթային ջերմություն, կայծի և բոցի անջատմամբ: Այրվող գազեր, հեղուկներ և կոշտ նյութեր, որոնք օգտագործվում են, որպես վառելանյութ:
5.	«Դ»	Սառը վիճակում գտնվող չայրվող նյութեր:

III* - Խմբակային բալոնային կայանքները և շենքերի ու կառուցվածքների թույլատրելի հեռավորությունները.

	Շենքեր, կառուցվածքներ և հաղորդակցուղիներ	Հեռավորությունը գազամբարներից լուսանցով, մ						Հեռավորությունը գոլորշիացման կամ խմբային բալոնային կայանքից լուսանցով, մ
		Վերգետնյա			Ստորգետնյա			
		Կայանքի գազամբարների ընդհանուր տարողության դեպքում, խմ						
		Մինչև 5	5-10	10-20	Մինչև 10	10-20	20-50	
1.	Հասարակական շենքեր և կառուցվածքներ	40	50	60	15	20	30	25
2.	Բազմաբնակարան և անհատական բնակելի և առանձնատներ	20	30	40	10	15	20	12
3.	Մանկական և սպորտային հրապարակներ,ավտոտնակներ,(գազամբարային կայանքի ցանկապատից)	20	25	30	10	10	10	10

4.	Արտադրական շենքեր (արդյունաբերական, գյուղատնտեսական կազմակերպությունների) և արտադրական բնույթի կենցաղային սպասարկման կազմակերպություններ	15	20	25	8	10	15	12
5.	Կոյուղի, ջերմային ցանցեր (ստորգետնյա)	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5
6.	Վերգետնյա կառուցվածքներ և հաղորդակցուղիներ (էստակադա, ջերմագիծ) գազամբարներին չվերաբերող	5	5	5	5	5	5	5
7.	Ջրատար և այլ անկանալային հաղորդակցուղիներ	2	2	2	2	2	2	2
8.	Ստորգետնյա հաղորդակցուղիների դիտահորեր	5	5	5	5	5	5	5
9.	Ընդհանուր ցանցի երկաթուղիներ (մինչև լիցքի ստորոտը կամ գազամբարի կողմից փորվածքի եզերքը)	25	30	40	20	25	30	20
10.	Արդյունաբերական կազմակերպությունների մերձատար երկաթուղիներ (մինչև ուղու առանցքը), IA, IB, IC և II-III կարգի ավտոմոբիլային ճանապարհներ (մինչև երթևեկելի մասի եզրը)	20	20	20	10	10	10	10
11.	IV կարգի ավտոմոբիլային ճանապարհներ (մինչև երթևեկելի մասի եզրը)	10	10	10	5	5	5	5
12.	ԷՀԳ, ՏԵ, ԲԵ	համաձայն ՀՀ կառավարության 2023 թվականի ապրիլի 21-ի «Էլեկտրատեղակայանքների սարքվածքի կանոնները հաստատելու մասին» N 592-Ն որոշման պահանջների:						

IV*-Ոչ պակաս, քան տարահանման երկու ելք պետք է ունենան՝

ա) տաս մարդուց ավելի միաժամանակյա ներկայության համար նախատեսված մանկական նախադպրոցական հիմնարկների, բնակչության սոցիալական պաշտպանության հաստատությունների և համայնքային փոքր տների, հիվանդանոցների, ինտերնատ-դպրոցների և մանկական հիմնարկների ննջարանային մասնաշենքերի սենքերը,

- բ) տասնհինգ մարդուց ավելի միաժամանակյա ներկայության համար նախատեսված նկուղային և ցուցակային հարկերի սենքերը, 50 մարդուց ավելի միաժամանակյա ներկայության համար նախատեսված սենքերը,
- գ) առավել բազմաթիվ հերթափոխում հինգ մարդուց ավելի աշխատողների թվաքանակով արդյունաբերական և պահեստային շենքերի, կառուցվածքների Ա և Բ կարգի սենքերը, 25 մարդուց ավելի - Վ կարգի կամ 1000 մ² ավելի մակերեսով սենքերը,
- դ) Արդյունաբերական և պահեստային շենքերի, կառուցվածքների բաց հարկաշարերը և հարթակները, նախատեսված սարքավորման սպասարկման համար, Ա և Բ կարգի սենքերի համար - 100 մ² ավելի հարկաբաժնի հատակի մակերեսի դեպքում և 400 մ² ավելի - այլ կարգի սենքերի համար,
- ե) երկու հարկերում (մակարդակներում) տեղադրված բազմաբնակարան բնակելի շենքերի սենքերը (բնակարանները), վերին հարկի տեղադրման 18 մ-ից ավելի բարձրության դեպքում, դրանք պետք է ունենան տարահանման ելքեր յուրաքանչյուր հարկից:

Վ *- Հրդեհաշիջման և հրդեհի ազդանշանման ինքնաշխատ համակարգերով օբյեկտների համալրման չափանիշներն են.

Պահպանվող օբյեկտների տեսակը	Պահանջվող հակահրդեհային համակարգեր	
Շենքեր	ՀՀԱԻԿ	ՀՏԱԻՀ և ՀՏԱՓԻՀ
	Նորմատիվ ցուցանիշներ	
1. Պայթյունահրդեհային վտանգավորության «Ա» և «Բ» կարգերի (բացառությամբ սենքերի, որոնք տեղակայված են հացահատիկի պահպանման և վերամշակման համար շենքերում և շինություններում)	300մ ² և ավելի	300մ ² -ից պակաս
2. Հրդեհային վտանգավորության Վ1 կատեգորիայի (բացառությամբ 2 և 3 կետերում թվարկվածների և սենքերի, որոնք տեղակայված են հացահատիկի պահպանման և վերամշակման համար շենքերում և շինություններում), դրանք հարկերում տեղակայման դեպքում.		
2.1. Նկուղային և կիսանկուղային հարկերում	Անկախ մակերեսից	Անկախ մակերեսից
2.2. Վերգետնյա հարկերում	300մ ² և ավելի	300մ ² -ից պակաս
3. Հրդեհային վտանգավորության Վ2-Վ3 կատեգորիայի (բացառությամբ սույն հավելվածի 2 և 3 կետերում թվարկվածների և սենքերի, որոնք տեղակայված են հացահատիկի պահպանման և վերամշակման համար շենքերում և շինություններում), դրանք հարկերում տեղակայման դեպքում.		
3.1. Նկուղային և կիսանկուղային հարկերում	300մ ² և	300մ ² -ից պակաս

	ավելի	
3.2. Վերգետնյա հարկերում	1000մ ² և ավելի	1000մ ² -ից պակաս
4. Այլ վարչական և հասարակական նշանակության սենքեր, այդ թվում՝ կցակառուցված և ներկառուցված	-----	Անկախ մակերեսից

VI*- Շենքերը և շինությունները ձեռքի կրակմարիչներով ապահովելու չափանիշները ներկայացված են ստորև ներկայացված աղյուսակներում.

NN ը/կ	Շինության կարգը	Պաշտպանվող սահմանային մակերեսը, մ ²	Հրդեհի դասը	Փրփրային և ջրային կրակմարիչներ 10 լ տարողությամբ	Փոշային կրակմարիչներ տարողությամբ, և			Ֆրեոնային կրակմարիչներ 2(3) և տարողությամբ	Ածխաթթվային կրակմարիչներ, տարողությամբ և	
					2	5	10		2	5(8)
1	Ա.Բ.Վ. այրվող գազեր և հեղուկներ	200	A	2++	-	2+	1++	-	-	-
			B	4+	-	2+	1++	4+	-	-
			C	-	-	2+	1++	4+	-	-
			D	-	-	2+	1++	-	-	-
			(E)	-	-	2+	1++	-	-	2++
2	Վ	400	A	2++	4+	2+	1+	-	-	2+
			D	-	-	2+	1++	-	-	-
			(E)	-	-	2++	1+	2+	4+	2++
3	Գ	800	B	2+	-	2++	1+	-	-	-
			C	-	4+	2++	1+	-	-	-
4	Գ.Դ.	1800	A	2++	4+	2++	1+	-	-	-
			D	-	-	2+	1++	-	-	-
			(E)	-	2+	2++	1+	2+	4+	2++
5	Հասարակական շենքեր	800	A	4++	8+	4++	2+	-	-	4+
			E	-	-	4++	2+	4+	4+	2++

Սույն աղյուսակում ամրագրված՝ տարբեր դասերի հրդեհների մարման համար փոշային կրակմարիչները պետք է ունենան համապատասխան լիցքավորում, «A» դասի համար ABC(E) փոշի, «D» դասի համար՝ (D):

Սույն աղյուսակում.

ա) «++» նշանով նշված են օբյեկտների ապահովման համար առաջարկվող կրակմարիչները.

բ) «+» նշանով նշված են կրակմարիչներ, որոնց օգտագործումը թույլատրվում է առաջարկվող կրակմարիչների բացակայման և համապատասխան հիմնավորման դեպքում.

գ) «-» նշանով նշված են կրակմարիչներ, որոնցով չի թույլատրվում ապահովել օբյեկտները:

Շենքերը և շինություններն, ըստ մակերեսի, օդափրփրային, համակցված, փոշե և ածխաթթվային կրակմարիչներով ապահովվում են համաձայն հետևյալ աղյուսակի.

NN ը/կ	Շինության կարգը	Պաշտպանվող սահմանային մակերեսը, մ ²	Հրդեհի դասը	Օդափրփրային կրակմարիչներ (փրփուր)100 Լ տարողությամբ	Համակցված կրակմարիչներ (փրփուր, փոշի) 100 Լ տարողությամբ	Փոշե կրակմարիչներ 100 Լ տարողությամբ	Ածխաթթվային կրակմարիչներ, տարողությամբ Լ	
							25	80
1	Ա,Բ,Վ (այրվող գազեր և հեղուկներ)	500	A	1++	1++	1++	-	-
			B	2+	1++	1++	-	-
			C	-	1+	1++	-	-
			D	-	-	1++	-	-
			E	-	-	2+	-	-
2	Գ (բացի այրվող գազերից և հեղուկներից)	800	A	1++	1++	1++	-	-
			B	2+	1++	1++	-	-
			C	-	1+	1++	-	-
			D	-	-	1++	-	-
			E	-	-	1+	-	-

Սույն աղյուսակում ամրագրված տարբեր դասերի հրդեհների օջախների հրդեհաշիջման համար փոշու և համակցված կրակմարիչները պետք է ունենան համապատասխան լիցքավորում.

- 1) «A» դասի համար՝ ABC(E) փոշի.
- 2) «B», «C» և «E» դասի համար՝ BC(E) կամ ABC(E) փոշի.
- 3) «D» դասի համար՝ D փոշի:

Սույն աղյուսակում.

ա) «++» նշանով նշված են օբյեկտների ապահովման համար առաջարկվող կրակմարիչները.

բ) «+» նշանով նշված են կրակմարիչներ, որոնց օգտագործումը թույլատրվում է առաջարկվող կրակմարիչների բացակայման և համապատասխան հիմնավորման դեպքում.

գ) «-» նշանով նշված են կրակմարիչներ, որոնցով չի թույլատրվում ապահովել օբյեկտները:

ՈՒ Ղ Ե Ց ՈՒ Յ Ց

ՀԵՂՈՒԿ, ԲՆԱԿԱՆ ԳԱԶԵՐԻ ՊԱՀԵՍՏՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳԱԹԵՐԹԻ

Սույն ստուգաթերթում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները՝

1) այրվող նյութ՝ ինքնուրույն, կրակի աղբյուրի հեռացումից հետո այրվող նյութ,

2) հակահրդեհային միջտարածություն՝ շինությունից դեպի հարևան շինություններ կրակի տարածումը կանխարգելելու նպատակով նախատեսված տարածություն,

3) շենքի հրակայունության աստիճան՝ կառուցատարրերի կրողունակությունների, ամբողջականության և ջերմամեկուսացման պահպանման չափանիշ,

4) պայթյունավտանգ՝ պայթյունի վտանգ առաջացնելու, առանց օդի, թթվածնի մասնակցության պայթյունի ունակություն,

5) հրդեհաշիջման և հրդեհի ազդանշանման ինքնաշխատ կայանքներ (ՀՀԱԻԿ)՝ նախատեսված են հրդեհաշիջման և հրդեհի վայրի հայտնաբերման համար,

6) հրդեհի տագնապի ազդարարման ինքնաշխատ համակարգ (ՀՏԱԻՀ)՝ նախատեսված է հրդեհի տագնապի ազդարարման համար,

7) հրդեհի տագնապի ազդանշանի փոխանցման ինքնաշխատ համակարգ (ՀՏԱՓԻՀ)՝ նախատեսված է հրդեհի տագնապի ազդանշանը օբյեկտից կապի որևէ հնարավոր միջոցով լիազոր մարմնին հաղորդման համար,

8) լիազոր մարմին՝ Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարություն,

9) հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներ՝ կրակմարիչներ, արկղ ավազով, դույլ, բահ, կեռածող, կացին,

10) դյուրանետվող կոնստրուկցիաներ՝ ապակեպատ պատուհաններ և երդիկներ կամ պողպատե, ալյումինե և ասբեցեմենտի թերթերով և արդյունավետ ջերմապահպանիչներով ծածկեր:

4. ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐ

1. Տվյալ ստուգաթերթը կազմվել է հետևյալ նորմատիվ փաստաթղթերի հիման վրա՝

1) «1» - Տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2015 թվականի հունիսի 18-ի N 595-Ն հրաման (հավելված 1),

- 2) «2» - ՀՀՇՆ III-9.02-02-03 «Արդյունաբերական կազմակերպությունների գլխավոր հատակագծեր»,
- 3) «3» - ՀՀՇՆ 42.01-2023 «Գազաբաշխիչ համակարգեր» շինարարական նորմեր»,
- 4) «4» -ՀՀՇՆ IV-11.03.02-04 «Պահեստային շենքեր»,
- 5) «5» - ՀՀՇՆ 21-01-2014 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն»,
- 6) «6» - ՀՀՇՆ IV-12.02.01-04 «Ջեռուցում, օդափոխում և օդի լավորակում»,
- 7) «7» - ՇՆՁ IV-12.101-04 «Գազաբաշխման համակարգերի նախագծում և շինարարություն»,
- 8) «8» - ՀՀՇՆ 40-01.01-2014 «Շենքերի ներքին ջրամատակարարում և ջրահեռացում»,
- 9) «9» «Տեխնիկական անվտանգության ապահովման պետական կարգավորման մասին» ՀՀ օրենք,
- 10) «10» - ՀՀՇՆ IV-11.03.01-04 «Արտադրական շենքեր»,
- 11) «11» - ՀՀՇՆ 40.01.02-2020 «Ջրամատակարարում. Արտաքին ցանցեր և կառուցվածքներ»,
- 12) «12» - ՀՀՇՆ 22-03-2017 «Արհեստական և բնական լուսավորում»,
- 13) «13» - Տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2015 թվականի հունիսի 18-ի թիվ 594-Ն հրաման:

Տեսչական մարմնի ծառայող _____
(ստորագրությունը)

Տնտեսավարող _____
(ստորագրությունը)

»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Լ. ՄԱԿՈՒՆՑ